

Ungarn für Deutschland

Opera for Europe

1989–2014

5 – 7 SEPTEMBER, 2014
CELEBRATION, SYMPOSIUM, OPERA GALA

2014. SZEPTEMBER 5-7.
ÜNNEPSÉG, KONFERENCIA, OPERAGÁLA

CONTENTS | TARTALOM

CONTENTS Tartalom 03

WELCOME Köszöntő 05

BACKGROUND Háttér 08

PROGRAMME Program 10

PARTICIPANTS Résztvevők 17

PODIUM DISCUSSION Pódiumbeszélgetés 21

FREEDOM OPERA GALA Szabadság OperaGála 22

GUEST STARS Sztárvendégek 28

MAP Térkép 39

W E L C O M E

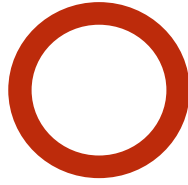
It happened 25 years ago. Due to a chain of inevitable events and the actions of many historic figures, the partition of Europe was drawing to a close. At least this is how we see it today: then and there success was doubtful, and although over a span of all the intervening years it might seem otherwise, bold individuals were required to make bold moves.

In the late summer of 1989, the matter of tens of thousands of East German refugees had to be solved by Hungary. We are proud that the state leaders who, albeit slowly, understood the signs of their time and civilians who responded to the calls of history were able to interpret the sensitive role of our nation as bridge. Thus, the victims of Honecker's communist regime could leave Hungary for Western Europe in a way that left everyone feeling that the unification of Germany, which was earlier thought impossible, had become a valid aim.

A quarter of a century later in the capital of Hungary, one of the greatest opera institutes in Europe wishes to commemorate this event in the terms of universal arts, and connect many European nations, since the desire for freedom is equally universal. This concept gives the theme to the grandiose open-air gala concert which features four internationally acclaimed stars and several young artists from different nations of Europe, all born in 1989.

I sincerely hope that in another 25 years we can also be a little proud of having organized a conference at the Erkel Theatre to highlight the changes in the world of opera on the united and permeable continent and a gala concert in front of the 130-year-old Opera House that puts a new, decorative and real seal on the 1989 triumph of freedom and the Pan-European notion.

SZILVESZTER ÓKOVÁCS
director general

K Ö S Z Ö N T Ő

25 éve történt. Több sorsszerű esemény bekövetkezte és több történelmi szereplő tettei nyomán Európa kettéosztottsága a vége felé közeledett. Ma legalábbis így látni: akkor és ott azonban lehetett kétséges is a siker, és madártávlatból hiába tűnhet másképp, bátrak kellettek bátor lépésekhez.

1989 nyárutóján sok tízezer kelet-német menekült ügyét kellett Magyarországnak megoldania, és büszkék vagyunk rá, hogy az idők szavát, ha lassan is, de megértő állami vezetők és az történelem hívását érzékelő civilek képesek voltak hazánk kényes helyzetét híd-szerepként felfogni. Honecker kommunista rezsimjének áldozatai úgy távozhattak tőlünk Nyugatra, hogy akkor már mindenki érezte: a német egyesítés lehetetlennek tartott célja nyílt meg végre.

Negyedszázaddal később Magyarország fővárosában, Európa egyik legnagyobb operai intézménye az egyetemes művészet jegyében kíván emlékezni, és újra összekapcsolni sok európai nemzetet. Hisz egyetemes a szabadságvágy is, amely a nagyszabású szabadtéri gálaest tematikáját is adja, amelyben négy világsztár és jónéhány 1989-ben született ifjú művész is fellép majd, Európa számos országából.

Őszintén remélem, hogy újabb 25 esztendő múlva már egy kicsit arra is büszkék lehetünk, hogy az Erkel Színházban rendezendő, az egyesült és átjárhatóvá tett kontinensen végbement operai változásokat felvillantó konferenciával és az éppen 130 esztendőös Operaház előtti ünnepi gálaesttel is erősítettük, s újabb dekoratív, emellett pedig igaz pecséttel láttuk el a szabadság és a páneurópai eszme 1989-es diadalát.

ÓKOVÁCS SZILVESZTER
főigazgató

BACKGROUND

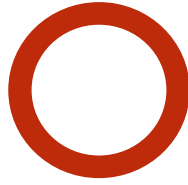
The Pan-European Picnic was a peace demonstration held on the Austrian–Hungarian border near the town of Sopron, Hungary, on 19 August 1989, an important event during the Revolutions of 1989 that led to the fall of the Iron Curtain and the reunification of Germany.

In a symbolic gesture agreed to by Austria, a border gate on the road from Sankt Margarethen im Burgenland (Austria) to Sopronkőhida (Hungary) was to be opened for three hours. Close to this spot on 27 June 1989, Austria's then foreign minister Alois Mock and his Hungarian counterpart Gyula Horn had together cut through the border fence, in a symbolic act, in a move highlighting Hungary's decision to dismantle its surveillance installations along the border, a process started on 2 May 1989.

During the picnic organized on 19 August 1989, more than 600 East Germans seized the opportunity presented by this brief lifting of the Iron Curtain and fled into the west. In the run-up to 19 August, the organisers of the Pan-European Picnic had distributed pamphlets advertising the event. Before the event started, Hungarian border guards received an order from the Ministry of the Interior of Hungary not to intervene in it and not to bear any arms on the day of the event. At the time, the border guards even helped people to flee across the border.

In Budapest and around Lake Balaton, tens of thousands of East Germans were waiting for their chance to cross the border not believing that it would be opened. Therefore, they did not go to Sopron. Over the next few days, the Hungarian government increased the number of guards patrolling its western border, so that only a relatively small number actually reached the West successfully. Finally, on 11 September 1989, according to the agreement between Miklós Németh, Prime Minister of Hungary and Helmut Kohl, Chancellor of West Germany, Hungary opened its borders to Austria for citizens of the German Democratic Republic. This was the first time that the barriers of a Central European country officially were lifted for the citizens of the Soviet bloc states. It thus marked the start of the fall of Iron Curtain.

Only a few months after the opening, more than 70,000 East Germans fled to West Germany through Hungary. The political structures of the other socialist countries started to collapse one by one, and the Berlin Wall (erected in 1961) began to fall. Barely a year later, after the first free elections in East Germany, the two German states were united. Such a barrier was broken through following the decision made in Hungary in the autumn of 1989 that it led to something previously unimaginable: a Germany united again, and later, a united Europe.

H Á T T É R

Az osztrák–magyar határon, Sopron mellett 1989. augusztus 19-én békedemonstrációt tartottak, amely később Páneurópai Piknik néven vonult be a történelembe az Európát kettéosztó vasfüggöny átvágásának és Németország egyesülésének fontos előzményeként.

Ausztria beleegyezésével háromórányi időtartamra, szimbolikusan határátkelőt nyitottak Szentmargitbánya és Sopronkőhida között. Ugyanazon helytől néhány kilométerre már ezt megelőzően, 1989. június 27-én az akkori osztrák külügyminiszter Alois Mock és magyar kollégája, Horn Gyula közösen vágták át a határzárát, hogy hangsúlyozzák a megfigyelő berendezések lebontását, amelyet Magyarország 1989. május 2-án el is kezdett.

Az 1989. augusztus 19-én megrendezett pikniken több mint 600 NDK-állampolgár használta fel a vasfüggöny megnyílásának rövid pillanatait arra, hogy nyugatra szökjön, miután előzőleg röplapokon felhívták a figyelmüket az alkalomra. A rendezvény előtt a magyar határőrség azt a parancsot kapta a Belügyminisztériumtól, hogy ne avatkozzon be, és ne viseljen fegyvert az esemény napján. Sőt, ekkor a határőrök még segítettek is azokat, akik megkíséreltek átszökni a határon.

Budapesten és főleg a Balaton térségében több tízezer NDK-beli állampolgár várákozott az átjutás esélyére – ők nem bíztak a határ megnyitásban, ezért nem mentek Sopronba. A következőkben a magyar kormány kérésére a nyugati határ őrizetét megerősítették, így viszonylag keveseknek sikerült az átjutás. 1989. szeptember 11-én végül – Németh Miklós magyar kormányfő és Helmut Kohl nyugat-német kancellár megegyezése szerint – Magyarország megnyitotta határait a Német Demokratikus Köztársaság polgárai számára Ausztria felé. Ez volt az első alkalom, hogy egy közép-európai ország hivatalosan is felemelte sorompóit a szovjet blokk lakosai előtt, ezért a vasfüggöny leomlásának kezdetét is jelentette.

Néhány hónappal a határnyitás után már több mint 70 ezer kelet-német menekült Magyarországon át az NSZK-ba, sorra dőltek meg a többi szocialista ország politikai struktúrái is, és bontani kezdték az 1961-ben emelt berlini falat. Alig egy évvel később, a Kelet-Németországban megtartott első szabad választások után a két német állam egyesült: oly gát szakadt át tehát 1989 őszén Magyarország döntése nyomán, amely már egy év múlva a korábban nem hitthez, az újra egységes Németországhoz, utóbb pedig az egységes Európához is elvezetett.

PROGRAMME

FRIDAY, 5 SEPTEMBER

9.00 International press conference (Erkel Theatre)

9.30 – 10.00 Registration and coffee (for participants of the symposium)

10.00 – 17.00 0 Freiheit! Kehrst du zurück? 1989 – 2014 – symposium (Erkel Theatre)

10.00 Welcome

Prof. Éva MARTON, soprano – Hungarian Academy of Arts

10.30 – 11.00 Keynote address

Szilveszter ÓKOVÁCS, director general – Hungarian State Opera

11.00 – 12.30 Panel session I

Walter KOBÉRA, artistic director (Neue Oper Wien): "Making opera behind the curtain – and now"

Dávid ZSOLDOS, advisor (Hungarian State Opera): "Threat or opportunity? Challenges of the digital (op)era"

Ferenc ANGER, artistic director (Hungarian State Opera): "Directorial styles and changes in the expectations of the audiences in the past 25 years"

Gyula SZÉP, director (Hungarian Opera Kolozsvár): "Minority opera performances in Kolozsvár, before and after the change of regime"

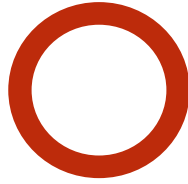
12.30 – 13.30 Lunch

13.30 – 14.30 Panel session II

Ronan ALLAIRE, director general (L'Opéra Grand Avignon): "Theatre and opera"

Tamás SOLYMOSSI, ballet director (Hungarian State Opera): "Ballet and opera"

14.30 – 15.00 Coffee break

PROGRAM

SZEPTEMBER 5., PÉNTEK

9.00 Nemzetközi sajtóreggeli (Erkel Színház)

9.30 – 10.00 Regisztráció, kávé (a konferencia résztvevőinek)

10.00 – 17.00 O Freiheit! Kehrst du zurück? 1989 – 2014 – konferencia (Erkel Színház)

10.00 Köszöntő

Prof. MARTON Éva művésznő – Magyar Művészeti Akadémia

10.30 – 11.00 Nyitó beszéd

ÓKOVÁCS Szilveszter főigazgató – Magyar Állami Operaház

11.00 – 12.30 I. témakör

Walter KOBÉRA, művészeti igazgató (Neue Oper Wien): „Az operajátszás a vasfüggöny mögött – és most”

ZSOLDOS Dávid, tanácsadó (Magyar Állami Operaház): „Fenyegetés vagy lehetőség? A digitális (op)era kihívásai.”

ANGER Ferenc, művészeti igazgató (Magyar Állami Operaház): „Rendezői stílusok és a közönség ízlésváltozása az elmúlt 25 évben”

SZÉP Gyula, igazgató (Kolozsvári Magyar Opera): „Kisebbségi operajátszás Kolozsváron, rendszerváltás előtt és után”

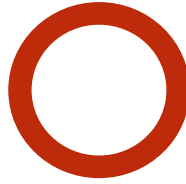
12.30 – 13.30 Ebéd

13.30 – 14.30 II. témakör

Ronan ALLAIRE, főigazgató (L'Opéra Grand Avignon): „Színház és opera”

SOLYMOSI Tamás, balettigazgató (Magyar Állami Operaház): „Balett és opera”

14.30 – 15.00 Kávészünet

15.00 – 16.30 Panel session III

Aviel CAHN, intendant and artistic director (Opera Vlaanderen Antwerp):
“The relevance of opera as an art form in a changing European society: challenges and opportunities”
Csaba KÁEL general manager (Palace of Arts): “Opera and communication”

19.00 Podium Talk with Hungarian and German partners – in German
(Székely Bertalan Parlour, Hungarian State Opera)

21.00 Dinner and wine tasting in the wine cellars of Budafok

SATURDAY, 6 SEPTEMBER

11.00 Sightseeing tour of Budapest

15.00 Donizetti: Il Campanello (Hungarian State Opera – Sphinx Terrace; premiere)

17.00 Menotti: The Telephone (Hungarian State Opera – Sphinx Terrace)

20.00 Gala Concert

featuring Anja KAMPE, Andrea ROST, Piotr BECZAŁA and Ferruccio FURLANETTO;

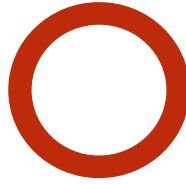
Conducted by Péter HALÁSZ

(Hungarian State Opera – Andrásy Avenue stage)

22.30 Reception in the entrance hall of the Opera House

SUNDAY, 7 SEPTEMBER

10.00 Grand mass in Latin at St Stephen's Basilica (optional)
Departures

15.00 – 16.30 III. témakör

Aviel CAHN, intendáns, művészeti igazgató (Opera Vlaanderen Antwerpen):

„Az opera mint művészeti forma hitelessége egy változó Európai társadalomban: kihívások és lehetőségek”

KÁEL Csaba, vezérigazgató (Művészetek Palotája): „Opera és kommunikáció”

19.00 Pódiumbeszélgetés magyar és német vendégekkel – német nyelven
(Székely Bertalan terem, Magyar Állami Operaház)

21.00 Vacsora és borkóstoló a budafoki Borvárosban

SZEPTEMBER 6., SZOMBAT

11.00 Budapesti városnézés

15.00 Donizetti. A csengő (Magyar Állami Operaház – Szfinx-terasz; bemutató)

17.00 Menotti. A telefon (Magyar Állami Operaház – Szfinx-terasz)

20.00 Gálakoncert

Anja KAMPE, ROST Andrea, Piotr BECZAŁA és Ferruccio FURLANETTO közreműködésével,

HALÁSZ Péter vezényletével

(Magyar Állami Operaház – Andrassy úti színpad)

22.30 Fogadás az Operaház előcsarnokában

SZEPTEMBER 7., VASÁRNAP

10.00 Latin nagymise a Szent István Bazilikában (opcionális)

O FREIHEIT! KEHRST DU ZURÜCK? 1989 – 2014

SYMPOSIUM – FRIDAY, 5 SEPTEMBER (ERKEL THEATRE)

PANEL TOPICS

Making opera behind the iron curtain – and now

Eastern European careers – managers and artists coming from the east

The nature of responsibility of providers of cultural services

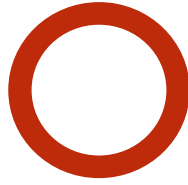
The way culture, business, public policy, and media can collaborate in a free Europe

The transformation of the opera repertoire in the past 25 years

The transformation of public demand and taste in the past 25 years

Changes in the flow of soloists, creative teams, and productions in the past 25 years

Internationality and site-specific productions: styles and updating by foreign creative teams, and the reception of these on the national stage; acceptance of a production during a foreign tour

O FREIHEIT! KEHRST DU ZURÜCK? 1989 – 2014

KONFERENCIA – SZEPTEMBER 5., PÉNTEK (ERKEL SZÍNHÁZ)

VITATÉMAK

Az operajátszás a vasfüggöny mögött – és most

Kelet-európai karrierek – vezetők és művészek Kelet-Európából

A kultúraszolgáltató intézmények felelősségéről

A kultúra, az üzleti világ, a politika és a média együttműködése egy szabad Európában

A színpadi operarepertoár átalakulása az elmúlt 25 évben

A közönség igényének és ízlésének átalakulása az elmúlt 25 évben

A magánénekesek, alkotók, produkciók nemzetközi áramlásában bekövetkezett változások az elmúlt 25 évben

Egy operaelőadás nemzetközisége, valamint helyspecifikussága: nem hazai alkotócsapatok stílusának, aktualizálásainak megjelenése és befogadhatósága hazai színpadon; egy előadás befogadhatóságával kapcsolatos tapasztalatok külföldi vendégjáték során

PARTICIPANTS OF THE SYMPOSIUM

A KONFERENCIA RÉSZTVEVŐI

AUSTRIA | AUSZTRIA

Walter KOBÉRA

artistic director, művészeti igazgató (Neue Oper Wien)

BELGIUM

Aviel CAHN

intendant, artistic director, intendáns, művészeti igazgató (Opera Vlaanderen, Antwerp)

BULGARIA | BULGÁRIA

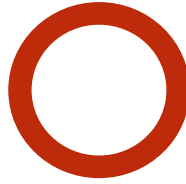
Ana BOGDANOVA

*head of international relations, igazgató – nemzetközi kapcsolatok
(Bulgarian National Opera, Sofia / Bolgár Nemzeti Opera, Szófia)*

CYPRUS | CIPRUS

Yiorgos KOUNTOURIS

artistic director, conductor, művészeti igazgató, karmester (Cyprus Youth Symphony Orchestra)

CZECH REPUBLIC | CSEH KÖZTÁRSASÁG

JAN BURIAN

director general, főigazgató (National Theatre, Prague / Nemzeti Színház, Prága)

ESTONIA | ÉSZTORSZÁG

Arne MIKK

advisor of the director general, főigazgatói tanácsadó (Estonian National Opera, Tallinn / Észt Nemzeti Opera, Tallinn)

FRANCE | FRANCIAORSZÁG

Ronan ALLAIRE

director general, főigazgató (L'Opéra Grand Avignon)

GERMANY | NÉMETORSZÁG

Peter SPUHLER

director general, főigazgató (Badisches Staatstheater, Karlsruhe)

GREECE | GÖRÖGORSZÁG

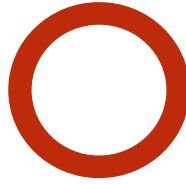
Myron MICHALIDIS

artistic director, művészeti igazgató (Greek National Opera, Athens / Görög Nemzeti Opera, Athén)

ITALY | OLASZORSZÁG

Francesco ERNANI

director general, főigazgató (Teatro Comunale di Bologna)

LATVIA | LETTORSZÁG

Daina MARKOVA

member of the board, a vezetőség tagja (Latvian National Opera, Riga / Lett Nemzeti Opera, Riga)

LITHUANIA | LITVÁNIA

Gintautas KEVISAS

director general, főigazgató (Lithuanian National Opera, Vilnius / Litván Nemzeti Opera, Vilnius)

MALTA | MÁLTA

Matthew SULTANA

theatre manager, vezető menedzser (Opera Aurora, Gozo)

ROMANIA | ROMÁNIA

Razvan Ioan DINCA

director general, főigazgató (Bucharest National Opera / Bukaresti Nemzeti Opera)

Gyula SZÉP

director, igazgató (Hungarian Opera Kolozsvár / Kolozsvári Magyar Opera)

SLOVAKIA | SZLOVÁKIA

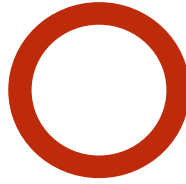
Friedrich HAIDER

music director, főzeneigazgató (Slovak National Theatre, Bratislava / Szlovák Nemzeti Színház, Pozsony)

SLOVENIA | SZLOVÉNIA

Peter Sotošek ŠTULAR

director general, főigazgató (Slovene National Theatre, Ljubljana / Szlovén Nemzeti Színház, Ljubljana)

HUNGARY | MAGYARORSZÁG

Ferenc ANGER *artistic director*, művészeti igazgató (Hungarian State Opera / Magyar Állami Operaház)

Teodóra BÁN *managing director*, ügyvezető igazgató (Open Air Theatre / Szabad Tér Színház)

Tamás BÁTOR *advisor*, tanácsadó (Hungarian State Opera / Magyar Állami Operaház)

Ádám CSER *musical director*, zenei vezető (Miskolc National Theatre / Miskolci Nemzeti Színház)

Péter ERTL, *managing director*, ügyvezető igazgató (National Dance Theatre / Nemzeti Táncszínház)

Dr. Virág FŐZŐ *deputy director*, főigazgató-helyettes (Hungarian State Opera / Magyar Állami Operaház)

Péter GEMZA *deputy manager*, igazgatóhelyettes (Csokonai National Theatre, Debrecen / Csokonai Nemzeti Színház, Debrecen)

Dóra HAUSENBLASZ *head of the artistic department*, művészeti főosztályvezető
(Ministry of Human Capacities / Emberi Erőforrások Minisztériuma)

Csaba KÁÉL *general manager*, vezérigazgató (Palace of Arts / Művészetek Palotája)

János KISS *director general*, igazgató (Ballet Company of Győr / Győri Balett)

Prof. Éva MARTON *soprano*, operaénekes (Hungarian Academy of Arts / Magyar Művészeti Akadémia)

Gábor MIHÁLYI *artistic director*, művészeti vezető (Hungarian State Folk Ensemble / Magyar Állami Népi Együttes)

Szilveszter ÓKOVÁCS *director general*, főigazgató (Hungarian State Opera / Magyar Állami Operaház)

Tamás PÁL *principal conductor*, első karmester (Szeged National Theatre / Szegedi Nemzeti Színház)

András PATAKI *director general*, igazgató (Szeged Contemporary Ballet / Szegedi Kortárs Balett)

András RÖHLING *head of sales and communication*, értékesítési és kommunikációs vezető (National Dance Theatre / Nemzeti Táncszínház)

Tamás SOLYMOSI *ballet director*, balettigazgató (Hungarian State Opera / Magyar Állami Operaház)

Dániel SOMOGYI-TÓTH *music director*, zeneigazgató (Csokonai National Theatre, Debrecen / Csokonai Nemzeti Színház, Debrecen)

Dr. Monika TURKOVICS *marketing and communication director*, marketing- és kommunikációs igazgató
(Hungarian State Opera / Magyar Állami Operaház)

Dávid ZSOLDOS *advisor*, tanácsadó (Hungarian State Opera / Magyar Állami Operaház)

PODIUM DISCUSSION PÓDIUMBESZÉLGETÉS

FRIDAY, 5 SEPTEMBER 19.00 | SZEPTEMBER 5., PÉNTEK 19.00

HUNGARIAN STATE OPERA – SZÉKELY BERTALAN PARLOUR
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ – SZÉKELY BERTALAN TEREM

Guests at the Podium Discussion | A pódiumbeszélgetés vendégei

Zoltán BALOG *minister, theologian* | miniszter, teológus (*Ministry of Human Capacities* | Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Dr. Mária SCHMIDT *director general, historian* | főigazgató, történész (*House of Terror Museum* | Terror Háza Múzeum)
Gergely PRÓHLE *deputy state secretary, former ambassador to Berlin* | helyettes államtitkár, korábbi berlini nagykövet
(*Ministry of Human Capacities* | Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Hans KAISER *journalist, politician, former minister of European Affairs* | újságíró, politikus, az Európai Ügyek korábbi minisztere
Dr. Hubertus KNABE *historian, politician, executive director of Berlin-Hohenschönhausen Memorial* | történész politikus,
a Berlin-Hohenschönhausen Emlékpark ügyvezető igazgatója

Host: Borisz KÁLNOKY *author, journalist* | író, újságíró

FREEDOM OPERAGALA

SATURDAY, 6 SEPTEMBER 20.00 | HUNGARIAN STATE OPERA – ANDRÁSSY AVENUE STAGE

Featuring

The Hungarian State Opera Orchestra (director: Béla SIMON)
The Hungarian State Opera Chorus (chorus master: Kálmán STRAUSZ)
Soloists of the Hungarian National Ballet (ballet director: Tamás SOLYMOSI)

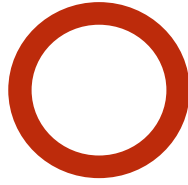
Conductor: Péter HALÁSZ music director (Hungarian State Opera)

Director: Ferenc ANGER artistic director (Hungarian State Opera)

Assitant director: András ACZÉL

Host: Szilveszter ÓKOVÁCS director general (Hungarian State Opera)

Presenter: Erika SZABÓ (University of Theatre and Film Arts)

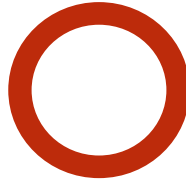
SZABADSÁG OPERAGÁLA

SZEPTEMBER 6., SZOMBAT 20 ÓRA | MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ – ANDRÁSSY ÚTI SZÍNPAD

Közreműködik

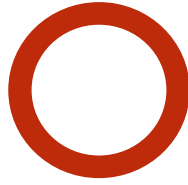
a Magyar Állami Operaház Zenekara (igazgató: SIMON Béla)
a Magyar Állami Operaház Énekkara (karigazgató: STRAUSZ Kálmán)
a Magyar Nemzeti Balett szólistái (balettigazgató: SOLYMOSI Tamás)

Vezényel: HALÁSZ Péter főzeneigazgató (Magyar Állami Operaház)
Rendező: ANGER Ferenc művészeti igazgató (Magyar Állami Operaház)
A rendező munkatársa: ACZÉL András
Házigazda: ÓKOVÁCS Szilveszter főigazgató (Magyar Állami Operaház)
Műsorvezető: SZABÓ Erika (Színház- és Filmművészeti Egyetem)

PROGRAMME

1. Kodály: *Dances of Galánta*
2. Beethoven: *Fidelio – Leonore's aria* (Anja KAMPE)
3. Beethoven: *Fidelio – The Prisoners' Chorus* (Hungarian State Opera Choir, József MUKK, Géza GÁBOR)
4. Verdi: *Un ballo in maschera – Ricardo's Aria, Act III* (Piotr BECZAŁA)
5. Tchaikovsky: *Onegin – Gremin's Aria* (Ferruccio FURLANETTO)
6. Verdi: *Rigoletto – Quartet*
(Zita SZEMERE, Alena KROPÁČKOVÁ, Péter BALCZÓ, Tomasz KUMIEGA; conducted by Patrick HAHN)
7. Erkel: *Bánk bán – Melinda's Aria from Act II* (Andrea ROST)
8. Verdi: *Don Carlo – Liberty Duet* (Piotr BECZAŁA, Mihály KÁLMÁNDI)
9. Verdi: *Don Carlo – Duet of Filippo and Posa* (Ferruccio FURLANETTO, Mihály KÁLMÁNDI)
10. Wagner: *Tristan und Isolde – Liebestod / Eagling: Duet*
(Anja KAMPE, Lili FELMÉRY, Evgeny LAGUNOV)
11. Verdi: *Nabucco – Chorus of the Hebrew Slaves* (Hungarian State Opera Chorus)
12. Verdi: *Nabucco – Prayer of Zaccaria* (Ferruccio FURLANETTO)
13. Lehár: *Giuditta – "Freund, das Leben ist..."* (Piotr BECZAŁA)
14. Lehár: *Die lustige Witwe – Vilja Song* (Andrea ROST)
15. Verdi: *Falstaff – Fugue*
(Leon KOŠAVIČ, Nikos KOTENIDIS, Péter BALCZÓ, Sara ROSSINI, Mojca BITENC, Gemma NÍ BHRIAIN, Violette POLCHI, Zoltán MEGYESI, Tamás KÓBOR, Géza GÁBOR; conducted by Pierre DUMOUSAUD)

MŰSOR

1. Kodály: Galántai táncok
2. Beethoven: Fidelio – Leonóra áriája (Anja KAMPE)
3. Beethoven: Fidelio – Rabok kara (a Magyar Állami Operaház Énekkara, MUKK József, GÁBOR Géza)
4. Verdi: Álarcosbál – Riccardo áriája a III. felvonásból (Piotr BECZAŁA)
5. Csajkovszkij: Anyegin – Gremin áriája (Ferruccio FURLANETTO)
6. Verdi: Rigoletto – Kvartett
(SZEMERE Zita, Alena KROPÁČKOVÁ, BALCZÓ Péter, Tomasz KUMIĘGA; vezényel: Patrick HAHN)
7. Erkel: Bánk bán – Melinda áriája a II. felvonásból (ROST Andrea)
8. Verdi: Don Carlos – Szabadságkettős (Piotr BECZAŁA, KÁLMÁNDI Mihály)
9. Verdi: Don Carlos – Fülöp és Posa márki duettje (Ferruccio FURLANETTO, KÁLMÁNDI Mihály)
10. Wagner: Trisztán és Izolda – Izolda szerelmi halála / Eagling: Duett
(Anja KAMPE, FELMÉRY Lili, LAGUNOV Jevgenyij)
11. Verdi: Nabucco – Szabadság-kórus (a Magyar Állami Operaház Énekkara)
12. Verdi: Nabucco – Zakariás imája (Ferruccio FURLANETTO)
13. Lehár: Giuditta – „Freund, das Leben ist...” (Piotr BECZAŁA)
14. Lehár: A víg özvegy – Vilja dal (ROST Andrea)
15. Verdi: Falstaff – Fúga
(Leon KOŠAVIĆ, Nikos KOTENIDIS, BALCZÓ Péter, Sara ROSSINI, Mojca BITENC,
Gemma NÍ BHRIAIN, Violette POLCHI, MEGYESI Zoltán, KÓBOR Tamás, GÁBOR Géza;
vezényel: Pierre DUMOUSAUD)

ANJA KAMPE

According to *Das Opernglas* magazine: „Especially the fabulous and shining Isolde which never seems exerted performed by Anja Kampe shows which kind of calibre she has got. Her Isolde has got warmth, emotions and determination. Her voice is full of strength but not too exuberant, flexible but definitely dramatic. It has the vocal pitch, a broad and full middle tessitura and an extraordinary luscious depth.” Her international break-through took place in 2003 as the celebrated Sieglinde performing next to Plácido Domingo at the Washington National Opera. She is much celebrated in her signature role as Senta which she has sung all around the world including the Bayerische Staatsoper, the New National Theatre Tokyo, Covent Garden, at the Teatro Real Madrid, in Hamburg, Munich, Vienna, Zurich and Milano. The artist has a special relationship with the Los Angeles Opera, as well as with the Bayerische Staatsoper where she sang Senta and Sieglinde in the new *Ring*, a role she has also sung with Daniel Barenboim in Berlin, and in the *Ring* at the Bayreuth Festival in 2013, and at the Budapest Wagner Festival in 2014.

A *Das Opernglas* magazin így jellemezte egyik Izolda-alakítása után: „Hangja erőteljes, de nem erőszakos, rugalmas, ám mindenképpen drámai. Megvannak a kellő magasságai, széles és telt a középső regiszter, és különösképpen érzéki a mélyebb tartományokban.” Nemzetközi áttörést 2003-ban Sieglinde szerepével ért el a Washingtoni Nemzeti Operában Plácido Domingo partnereként. Emblematikus szerepében *A bolygó hollandi* Sentájaként, melyet az egész világ megismerhette már. Fellépett többek között a tokiói Új Nemzeti Színházban, a Covent Gardenben, a madridi Teatro Realban, illetve Hamburgban, Münchenben, Bécsben, Zürichben és Milánóban. Az ünnepest művész szoros kapcsolatot ápol a Los Angeles-i Operával, akárcsak a Bajor Állami Operával, ahol Sentát és a *Ring* Sieglindéjét énekelte. Wagner-szerepekben Daniel Barenboim vezénylete alatt Berlinben, illetve a Bayreuth-i Ünnepi Játékokon is bemutatkozhatott 2013-ban, valamint a Budapesti Wagner Napokon is 2014-ben.

ANDREA ROST

It has been 25 years since this student of the Academy of Music first walked the boards of the Erkel Theatre in 1989 in the role of Juliette. Combined with the direction of Dénes Gulyás, Andrea Rost's performance in Gounod's *Romeo et Juliette* created a huge sensation and soon set her off on a campaign of international conquests that took in the opera houses of Vienna, Paris, London, Milan, Munich, Berlin, Los Angeles, Chicago and New York. She enjoyed a great international success at the 1994 premiere of *Rigoletto* at La Scala, Milan where she was invited by Riccardo Muti. She made her debut at Covent Garden, London in the role of Susanna, and later sang the title role of *La Traviata*. She made her debut in the Metropolitan Opera, New York in 1996 in the role of Adina (*L'elisir d'amore*), and later also sang the roles of Gilda, Lucia and Violetta. Last season, she sang the role of Pamina in the Erkel Theatre's new production of *Die Zauberflöte*. The 2014/15 season at the Hungarian State Opera will see her as Nedda in the premiere of Leoncavallo's *Pagliacci*, as well as the Countess (*Le nozze di Figaro*), *Madama Butterfly*, and Marguerite in the new production of Gounod's *Faust*.

Éppen 25 évvel ezelőtt, 1989-ben mutatkozott be az Erkel Színház deszkáin, Júlia szerepében egy zeneakadémista hallgató. Gulyás Dénes rendezése mellett Rost Andrea előadása Gounod *Rómeó és Júlia* c. operájában szenzáció volt. Ekkor indult el világhódító útján, melynek során Bécs, Párizs, London, Milánó, München, Berlin, Los Angeles, Chicago és New York operaházaiban aratott sikert. Hatalmas nemzetközi visszhangot váltott ki a *Rigoletto* premierje a milánói Scalában (1994), ahová Riccardo Muti meghívására érkezett. A londoni Covent Gardenben Susanna szerepében mutatkozott be, később a *Traviata* címszerepét is énekelte itt. A New York-i Metropolitanben 1996-ban lépett fel először Adinaként a *Szerelmi bájital*ban, s ezt követően Gilda, majd Lucia és Violetta szerepét is alakította. A múlt évadban – egyebek mellett – A *varázsfuvola* új produkciójában Paminaként lépett színre az Erkel Színházban. A 2014/15-ös évadban Leoncavallo *Bajazzók* c. operájában Neddaként, a *Figaró házassága* Grófnőjeként, *Pillangókisasszony*ként és Gounod *Faustjának* bemutatóján Margitként láthatja a Magyar Állami Operaház közönsége.

PIOTR BECZAŁA

Piotr Beczala is one of the most sought-after lyric tenors of our time and a constant guest in the world's leading opera houses. The Polish-born artist is acclaimed by audiences and critics alike, not only for the beauty of his voice, but also for his ardent commitment to each character he portrays. Beczala begins the 2014–15 season singing the Prince in Dvořák's *Rusalka* at the Vienna State Opera; later in the season, he will return to sing the Duke in a new production of *Rigoletto*. Further highlights include *Iolanta* with Anna Netrebko and *Un ballo in maschera* at the Metropolitan Opera in New York; Faust at the Opéra national de Paris; and Puccini's *La bohème* at the Royal Opera House, Covent Garden. Beczala will also sing with Diana Damrau in concerts in Baden–Baden and Amsterdam and will end the season singing Werther in concert at the Salzburg Festival. Piotr Beczala is represented on various CDs and DVDs. Three solo aria CDs have been released on the Orfeo label; *Salut, Slavic Opera Arias* and *Verdi*. Since 2012, Piotr Beczala is an exclusive artist of Deutsche Grammophon and released his first album *My Heart's Delight* with the yellow label in the spring of 2013.

www.beczala.com | Piotr Beczala appears by arrangement with CSAM. | Piotr Beczala records exclusively for Deutsche Grammophon.

Piotr Beczala napjaink egyik legkeresettebb lírai tenorja, a világ vezető operaszínpadainak visszatérő vendége. A lengyel születésű művészt a közönség és a kritika egyaránt méltatja, nem csupán hangja szépsége, hanem hitelessége miatt is, amit az egyes karakterek megformálása során tanúsít. A kiváló tenor a 2014/15-ös évadot a Bécsi Állami Operában kezdi Dvořák *Rusalka* c. operájával, majd a Herceg szerepében tér vissza a *Rigolettó*-ban. A New York-i Metropolitan Operában fellép a *Jolánta* c. operában Anna Netrebko partnereként, illetve az Álarcosbálban, a párizsi Opera *Faust* produkciójában, valamint a Covent Gardenben Puccini *Bohéméletében*. Diana Damrauval közösen koncerteket ad Baden–Badenben, Amsterdamban, az évadot pedig a *Wertherrel* zárja a Salzburgi Fesztiválon. Piotr Beczala számos CD- és DVD-felvétellel közreműködője. Három szólólemeze jelent meg az Orfeo kiadásában: *Salut, Szláv operaáriák* és *Verdi*. 2012 Piotr Beczala a Deutsche Grammophone exkluzív művésze, első albuma a cégnél *My Heart's Delight* címmel 2013 tavaszán jelent meg.

FERRUCCIO FURLANETTO

One of the greatest basses of our time, Ferruccio Furlanetto is one of the most in-demand singers in the world. Critics praise him for his vast range, thundering vocal power, and excellent acting ability. His amazing international career began with the role of King Philip II in Verdi's *Don Carlo* at the Salzburg Easter Festival under the baton of Herbert von Karajan in 1986. In the same year he debuted at the Salzburg Summer Festival in the Mozart opera, *Le nozze di Figaro* in Mozart's opera. His debuts on the leading opera stages happened earlier: Teatro alla Scala (1979), Metropolitan Opera (1980), Vienna State Opera (1985). He has collaborated with some leading orchestras and conductors such as Herbert von Karajan, Carlo Maria Giulini, Sir Georg Solti, Leonard Bernstein, Valery Gergiev, Lorin Maazel, Claudio Abbado, Bernard Haitink, Daniel Barenboim, James Levine, Daniele Gatti, Riccardo Muti, Mariss Jansons, and Vladimir Jurowski. He performs in concerts and recitals at the world's leading concert halls, with a repertory ranging from Verdi's *Requiem* to Russian songs and Schubert's *Winterreise*. Ferruccio Furlanetto is Honorary Ambassador to the United Nations as well as Kammersänger and Honorary Member of the Vienna State Opera.

Napjaink egyik legkiemelkedőbb basszusa. A kritikusok egyaránt dicsérik széles skálán mozgó, mennydörgésszerű hang erejét és kiváló színészi képességeit. Lenyűgöző nemzetközi karrierje II. Fülöp szerepével indult Verdi *Don Carlos*ában a Salzburgi Tavasz Fesztiválon Herbert von Karajan vezényletével (1986). Még ugyanezen a Salzburgi Nyári Ünnepi Játékokon is debütált Mozart *Figaro házassága* c. operájában. A világ vezető operaházaiban már ezt megelőzően is bemutatkozott: Scala (1979), Metropolitan Opera (1980), Bécsi Állami Opera (1985). A világ vezető zenekarai mellett olyan karmesterekkel dolgozott együtt, mint Herbert von Karajan, Carlo Maria Giulini, Sir Georg Solti, Leonard Bernstein, Valery Gergiev, Lorin Maazel, Claudio Abbado, Bernard Haitink, Daniel Barenboim, James Levine, Daniele Gatti, Riccardo Muti, Mariss Jansons, és Vladimir Jurowski. Koncerteket és dalesteket is ad a világ rangos hangversenytermeiben, repertoárja Verdi *Requiem*jétől orosz népdalokon át Schubert *Téli utazás* c. dalciklusáig terjed. Ferruccio Furlanetto az ENSZ tiszteletbeli nagykövete, illetve a Bécsi Állami Opera Kamaraéneke és tiszteletbeli tagja.

PÉTER BALCZÓ

tenor - Hungary | Magyarország

MOJCA BITENC

soprano | szoprán - Slovenia | Szlovénia

PIERRE DUMOUSSAUD

conductor | karmester - France | Franciaország

GÉZA GÁBOR

bass | basszus - Hungary | Magyarország

PATRICK HAHN

conductor | karmester - Austria | Austria

MIHÁLY KÁLMÁNDI

*baritone, Chamber Singer of the Hungarian State Opera 2013/14 |
bariton, a Magyar Állami Operaház Kamaraénekesse 2013/14*

TAMÁS KÓBOR

tenor - Hungary | Magyarország

LEON KOŠAVIĆ

baritone | bariton - Croatia | Horvátország

NIKOS KOTENIDIS

baritone | bariton - Greece | Görögország

ALENA KROPÁČKOVÁ

alto | alt - Slovakia | Szlovákia

TOMASZ KUMIĘGA

baritone - Poland | Lengyelország

ZOLTÁN MEGYESI

tenor - Hungary | Magyarország

JÓZSEF MUKK

tenor - Hungary | Magyarország

GEMMA NÍ BHRIAIN

mezzo-soprano | mezzoszoprán - Ireland | Írország

VIOLETTE POLCHI

mezzo-soprano | mezzoszoprán - *France* | Franciaország - *State Opera 2013/14*

SARA ROSSINI

soprano | szoprán - *Italy* | Olaszország

ZITA SZEMERE

soprano | szoprán - *Hungary* | Magyarország

HUNGARIAN STATE OPERA | MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ

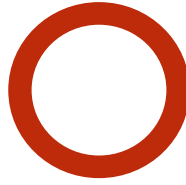
The Opera House is a Neo-Renaissance building designed by Miklós Ybl (born 200 years ago), the most significant figure of 19th century Hungarian architecture. The richly decorated building and is considered one of the architect's masterpieces. It opened to the public on 27 September 1884. Although in size and capacity it is not among the greatest, in beauty and the quality of acoustics, the Budapest Opera House is considered to be amongst the finest opera houses in the world.

Az Operaház neoreneszánsz épületét az éppen 200 évvel ezelőtt született Ybl Miklós, a 19. századi magyar építészet legjelentősebb alakja tervezte. A gazdagon díszített épületet az alkotó mesterművének tekintik. A nagyközönség először 1884. szeptember 27-én vehette birtokba az épületet. Bár a budapesti Opera méretben és befogadóképességben nem tartozik a legnagyobbak közé, szépségét és akusztikáját a világ legkiválóbb operaházai között tartják számon.

ERKEL THEATRE | ERKEL SZÍNHÁZ

The Erkel Theatre is a secondary venue of the Hungarian State Opera. Originally opened in 1911 under the name Népopera (People's Opera), the idea behind building this theatre was to bring opera to the masses. It was at this venue that Wagner's *Parsifal* was first performed outside Bayreuth, in 1914. The theatre saw a lot of changes in the next decades but from 1948 it got back its original function, and in 1951 the building was brought under the supervision of the Hungarian State Opera, and operated until its 2007 closure. After extensive restoration and modernization due to the intentions of the present management of the Opera, it was officially re-opened in November 2013.

Az Erkel Színház a Magyar Állami Operaház másik játszóhelye, 1911-ben nyitotta meg kapuit Népopera néven. Létrehozását az a szándék indokolta, hogy az opera műfaját eljuttassák a tömegekhez. Ez volt a helyszíne például az első Bayreuth-on kívüli *Parsifal*-előadásnak 1914-ben. A színház sok változáson ment keresztül a nyitást követő évtizedekben, míg nem 1948-ban visszakapta eredeti funkcióját. 1951-ben a Magyar Állami Operaház irányítása alá került, és 2007-ben történt bezárásáig működött. Nagyszabású felújítási munkákat és modernizációt követően az Operaház jelenlegi vezetésének szándékából 2013 novemberében nyílt meg újra hivatalosan.

SAINT STEPHEN'S BASILICA | SZENT ISTVÁN BAZILIKA

St. Stephen's Basilica is a Roman Catholic basilica in Budapest. It is named in honour of Stephen, the first King of Hungary (975–1038), whose right hand is housed in the reliquary. It is the third largest church building in present-day Hungary. This Neo-Renaissance basilica was completed in 1905 after 54 years of construction, according to the plans of Miklós Ybl, architect of the Opera House. His two masterpieces were built at the same time in the same area and have a line of sight connecting them.

A római katolikus Szent István Bazilika névadója a magyar államalapító király, Szent István (975–1038), akinek épségben maradt jobb kezét, a Szent Jobbot ereklyeként itt őrzik. Az épület a harmadik legnagyobb templom Magyarországon. A neoreneszánsz bazilikát 1905-ben szentelték fel. Az építkezés 54 éven át tartott, végső formáját Ybl Miklós, az Operaház tervezőjének elképzelései nyomán nyerte el. Ybl két fő műve egy időben épült, köztük a távolság minimális, és a házak felett „látják” is egymást.

Ungarn für Deutschland

Opera for Europe

1989–2014

HUNGARIAN STATE OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ

SAINT STEPHEN'S BASILICA
SZENT ISTVÁN BAZILIKA

BEST WESTERN HOTEL HUNGÁRIA

ERKEL THEATRE
ERKEL SZÍNHÁZ

Vörösmarty utca M

M Opera

Arany János utca M

Keleti pályaudvar M M

József Attila utca M M

Deák Ferenc tér M

M Vörösmarty tér

Károly krt.

Blaha Lujza tér M

Rákóczi út

II. János Pál pápa tér M

Ferenciek tere M

Astoria M

M Rákóczi tér

Teréz krt.

Bajcsy-Zsilinszky út

Oktogon M

Anatóliai út

Erzsébet krt.

Dampjanich utca

WWW.OPERA.HU